

Vit finga eina sjálvstýrissamgongu

Leygardagin klokkan 11 var freistin, sum lögtingsformaðurin hevði givið Anfinni Kalsberg, samráðingarleiðara, runnin og innan tað tíð skuldi hann hava skipað samgongu, ella mátti hann geva formanninum boð um, at tað ikki var eydnast honum at finna ein meiriluta. Men, hóast klokkan var farin nakrar minuttir yvir 11, so eydnaðist tað kortini

Tað var ein móður og troystur Anfinn Kalsberg, sum fyrrapartin leygardagin boðaði tingformanninum fr. at hann hevði skipað samgongu við millum Fólkaflokk, Tjóðveldisflokk og Sjálvstýrisflokk

SVEINUR TRÓNDARSON
JENS KRISTIAN VANG

Vit hava fingið eina nýggja samgongu og eitt nýtt samgonguskjal, men alt arbeiði við at skipa samgongu er ikki liðugt enn, minni enn so.

Tá tíðarfreistin var runnin fyrrapartin leygardagin, var tað einasta Anfinn Kalsberg kundi boðað fráfarandi lögtingsformanninum frá, at tað var eydnast honum at skipa samgongu millum Fólkaflokk, Sjálvstýrisflokk og Tjóðveldisflokk.

Tá samgonguskjalið varð undirskrivað høvdu politikararnir samráðst í næstan eitt døgn í eitt koyr, og tí valdi Anfinn Kalsberg at senda fólk til hús, so at tey kundu sleppa at hvíla seg áðrenn samráðingarnar um máløki, landsstýrisumboð og lögtingsnevndir vórðu tiknar upp aftur mánamorg-

unin klokkan 10.00.

Øðrvísi samráðingar

Eftir valið, sum var 30. apríl, skuldi samgonga skipast eftir reglunum í nýggju stýrisskipanini.

Fyrr hevur verið síður, at formaðurin í størsta flokkinum á tingið eftir valið fyrst fekk høvið at royna at skipa samgongu og hetta hevði ofta við sær, at samráðingarnar ofta tóku sera langa tíð.

Tá valini vóru í november mánað, so var meira sjáldan at samgonga var skipað áðrenn júl. Heldur var tað so, at tað var komið nakað inn í nýggja árið, áðrenn nýtt landsstýrið var valt.

Soleiðis var skilið eisini eftir seinasta val. Edmund Joensen, formaður í Sambandsflokkinum brúkti meir enn tveir mánaðir at skipa samgongu. Fyrr samráðist hann við Fólkaflokkinn í langsamliga tíð, og síðani

við Javnaðarflokkinn og Sjálvstýrisflokkinn í nakrar dagar áðrenn tað bar til.

Nú er hesin møguleikin ikki til longur.

Nýggja stýrisskipanin gevur - uttan at fara í smálutir - lögmanni nakrar dagar at royna at skipa samgongu, men megnar hann ikki tað, so verður formansrunda hjá tingformanninum, sum endar við, at hann úrpeikar ein nýggjan samráðingarleiðara.

Anfinn Kalsberg fekk meiriluta

Tá formansrundað hevði verið, heitti fráfarandi tingformaðurin, Jógvan I. Olsen, á Anfinn Kalsberg um at gera eina roynd at skipa samgongu.

Anfinn Kalsberg staðfesti longu valkvæðið, at Føroya fólk hevði valt at broyttingar skulu gerast í framtíðar samstarvinum við danir, serliga á tí ríkisrættarlaga

økinum.

Og tað var út frá hesum, hann kallaði inn til samráðingarnar.

Tjóðveldisflokkurin, sum eins og Fólkaflokkurin hevur 8 mans, varð biðin um at koma til samráðingarbordið og tað var Sjálvstýrisflokkurin eisini.

Gekst stríðið at fáa gongd á

Hóast allir hesir trýggir flokkar hava í stevnu-skránni, at Føroyar skal gerast eitt sjálvstøðugt land, so eru teir ymskir á málið, um hvussu farast skal fram.

Filast skuldi av í øllum bordum og tað tekur tíð.

Men tað var nú ikki hesin spurningurin, sum fyrst gav trupulleikar.

Tjóðveldisflokkurin vildi hava leiðsluspurningin av-

rikisráðherra. Hesin kemur saman við lögmanni at hava samráðingarrættin við danir og henda loysn gjørdi óiva sít til, at Tjóðveldisflokkurin svøldi at Fólkaflokkurin fær lögmann.

...so kom glið á

Tá hesin spurningurin var loystur, tók Anfinn Kalsberg soleiðis til at nú kundu flokkarnir fara undir realitetssamráðingarnar og at gera eitt samgonguskjal.

Men enn vóru nógv sker, sum samráðingarleiðarin skuldi sigla rundanum.

Flokkarnir eru sera ymskir á nógvum økjum.

Serliga eru tað Fólkaflokkurin og Tjóðveldisflokkurin, sum hava ymskar áskoðanir. Fólkaflokkurin er borgarlíkur flokkur og Tjóðveldisflokkurin sosial-

rættiligt glið verða komið á, og tá klokkan var hálvgun sjei fóru flokkarnir hvør til sín at lesa skjalið ígjøgnum.

Sjálvstýrisflokkurin og Tjóðveldisflokkurin góðtøku skjalið rættiliga skjótt, men verri gekk við Fólkaflokkum.

Onkrar orðingar, serliga á pensjónsøkinum vóru eftir øllum at døma ikki nógv greiðar og tiskil skuldi okkurt broytast.

Tíðin gjørdist knøpp

Tíðin var nú av álvara farin at sansa at. Klokkan var vorðin so nógv, at bert ein tími var til Anfinn Kalsberg skuldi boða tingformanninum frá hvørt tað var eydnast honum at finna eina samgongu - og enn var einki samgonguskjal.

Tíðindafólkini í gongini

Tíðin var komin at skriva undir samgonguskjalið, har sagt verður at Føroyar skulu taka upp samráðingar við danir við tí fyrri eyga, at skipa Føroyar sum eitt sjálvstøðugt land.

greiddan fyrst, og gjørdi greitt, at teir sum størsti flokkur eftir teirra meitan áttu lögmann.

Fólkaflokkurin var ikki samdur í hesi tulkning. Anfinn Kalsberg var jú úrnevndur samráðingarleiðari og tiskil átti hann lögmannsessin.

So stóð fast á fyrsta sinnið, og tað tók drúgvu tíð at fáa henda spurningin av vegnum.

Uttanríkisráðharrin hjálpti

Givið er, at Tjóðveldisflokkurin vildi hava lögmann, tí tað er hann sum umsitur ríkisviðurskiptini við danir.

Skulu Føroyar skipast sum sjálvstøðugt tjóð, so skal lögmaður samráðast við danir.

Og tó.

Tí har kom ein salomonisk loysn á hesi tættuni, sum hevði við sær, at Tjóðveldisflokkurin fær ein »uttan-

ristiskur flokkur - ella í hvussu er vinstrumegin miðjuna í føroyskum politikki.

Tað er serliga tá tað kemur til búskaparpolitikkinn hesir munir koma til sjónðar, men eisini á tí ríkisrættarlaga vóru avvíkingar, sum skuldu mýkjast.

Anfinn stóð við sít

Hóast tað ónkuntið sá út til at samráðingarnar fóru at slitna, so vinglaði samráðingarleiðarin ikki.

Hann hevði sett sít álit á eina sjálvstýrissamgongu og tí helt hann fram.

Náttina til leygardagin sá eina løtu út til at standa púra fast.

Tjóðveldisflokkurin vildi hava juridiskan »ryggdekn- ing« fyrri onkrari orðing í samgonguskjalinum og ikki fyrr enn klokkan leið imóti fimm leygarmorgunin fóru menn aftur til samráðing- arborðið.

Tá tyktist haraltarimóti

á Gamla apotekið høvdu ikki ánsli av um tað fór at gerast egg ella ungi og einki nyttaði at spyrjað samráðingarleiðaran.

Einasta svar hann gav var, at hann seldi ikki skinnið fyrr enn bjørnin var skotin.

Menn so glapp kortini og tá samráðingarumboðini komu út úr figgjarnevndar- hølunum fyri seinastu ferð, beint fyri klokkan 11, var greitt, at flokkarnir vóru samdir um samgonguskjal- ið og klokkan fimm min- uttir yvir ellivu skrivaðu Anfinn Kalsberg, Helena Dam á Neystabø og Heini O. Heinesen undir sam- gonguskjalið.

Sjálvstýrissamgongan var skipað

Og so var bara eftir at ynskja hvørjum øðrum tillukku við samgonguskjalinum